

Criminele carrières van jeugdige zedendelinquenten

FACTSHEET APRIL 2016

Van zedendelinquenten denkt men vaak dat zij chronische, in zeden gespecialiseerde daders zijn. Vooral als plegers van zedendelicten jong beginnen, veronderstelt men dat deze daders door een seksuele of psychologische afwijking langdurig dit soort delicten zullen blijven plegen en in zeker opzicht 'ongeneeslijk' zijn. De afgelopen jaren is in Nederland en in het buitenland steeds meer onderzoek gedaan naar de criminele carrières van jeugdige zedendelinquenten. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn van belang om beleid en wetgeving 'evidence-based' te maken, dus gebaseerd op de best beschikbare informatie over doelmatigheid en doeltreffendheid.

Recidive van jeugdige zedendelinquenten

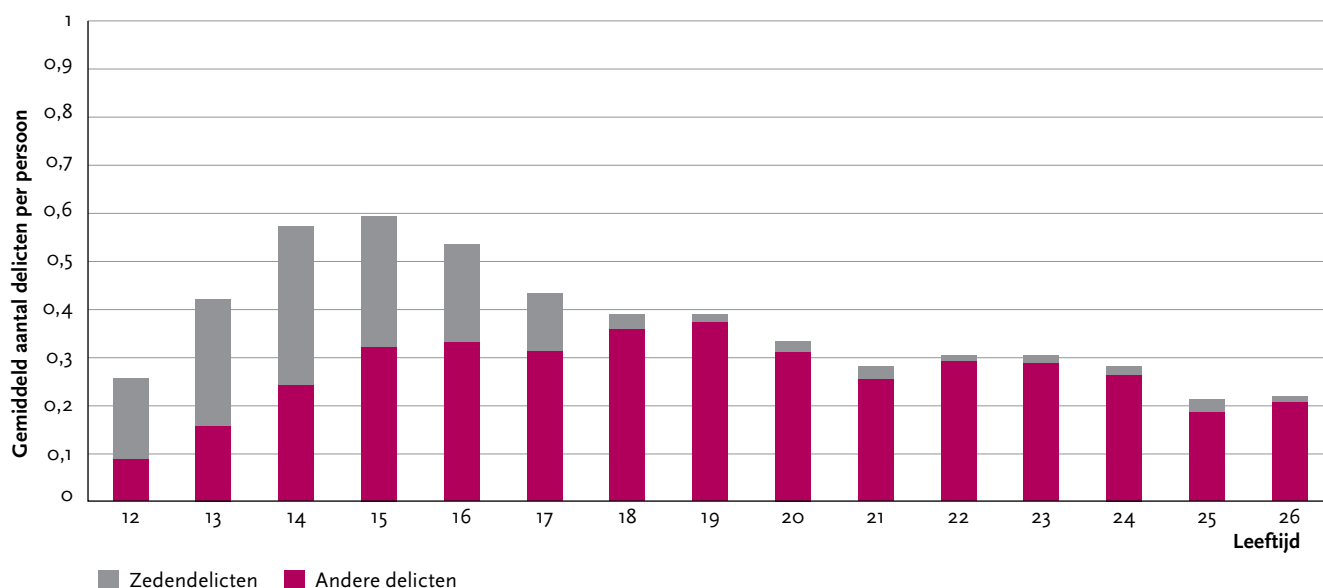
Binnen een periode van 5 jaar recidiveert 7% van de jeugdige plegers van een ernstig zedendelict met een nieuw zedendelict. Wanneer men over een langere periode kijkt, neemt het percentage dat ooit een nieuw zedendelict pleegt toe, afhankelijk van het type dader. Onderzoekers vonden percentages die varieerden tussen de 8% bij een doorsnee groep zedendaders (daders die zowel minder ernstige als ernstige zedendelicten plegen) over een periode van 10 jaar, 12% over een periode van 14 jaar voor een groep daders van ernstige zedendelicten en 13% voor een doorsnee groep jeugdige zedendelinquenten over een periode van 35 jaar. Recent Nederlands onderzoek laat zien dat recidivedelicten bij een gemiddelde groep zedendelinquenten redelijk gelijkmatig verdeeld zijn over verkrachting (38%), aanranding (32%) en ontucht (24%); een restgroep pleegt andere zedendelicten (6%).¹ Uit onderzoek is verder gebleken dat jeugdige zedendelinquenten vaker recidiveren met niet-zedendelicten, afhankelijk van het type dader (doorsnee zedendaders of daders van ernstige zedendelicten) en hoe lang de criminele carrière werd onderzocht. Verschillende onderzoeken vonden een algemeen recidivecijfer tussen de 43% (ernstige daders, periode van 5 jaar), 68% (doorsnee groep, 10 jaar); 74% (ernstige daders, 14 jaar) en 60% (doorsnee groep, 35 jaar).²

Jeugdige zedendaders blijken dus over het algemeen niet-specialistische daders, die beduidend minder vaak opnieuw zedendelicten plegen dan andersoortige strafbare feiten. Wel is het zo dat jeugdige zedendelinquenten een hogere kans hebben te recidiveren met een zedendelict dan daders van niet-zedendelicten.

Voorspellers van zedenrecidive?

Uit onderzoek zijn maar mondjesmaat factoren naar voren gekomen die voorspellen wie wel opnieuw een zedendelict pleegt en wie niet. Deze factoren zijn: afwijkende seksuele interesses; eerdere zedendelicten; zedendelicten met meerdere slachtoffers; sociale afzondering en een zeer jonge leeftijd ten tijde van het eerste zedendelict. Jeugdige daders van zedendelicten gericht tegen jonge kinderen hebben gemiddeld geen verhoogd risico op zedenrecidive ten opzichte van jeugdige daders die zedendelicten plegen tegen leeftijdsgenoten.¹ Recent Nederlands onderzoek heeft ook laten zien dat zedenrecidivisten vaak op jonge leeftijd meer zedendelicten hebben gepleegd dan niet-zedenrecidivisten. Opvallend is daarnaast dat zedenrecidivisten in de volwassenheid ook veel andersoortige strafbare feiten blijken te plegen.¹ Jeugdige zedendaders die recidiveren met zedendelicten lijken daarmee vooral actieve 'allround' daders.

Gemiddeld aantal zedendelicten en andere typen delicten (vermogens- en geweldsdelicten, overige delicten) per persoon per jaar. N = 1525 jeugdige zedendelinquenten

Afname van het risico op zedenrecidive

Naarmate jeugdige zedendelinquenten ouder worden, neemt de kans af dat zij alsnog zullen recidiveren met een zedendelict (zie aantallen zedendelicten vanaf leeftijd 18 in figuur). Als er sprake is van zedenrecidive worden deze nieuwe zedendelicten vooral gepleegd in de jeugd. Dit is zowel uit Nederlands als uit buitenlands onderzoek gebleken [👉](#), [👉](#). Brits onderzoek liet zien dat 17 jaar na een in de jeugd gepleegd zedendelict het risico op een nieuw zedendelict even laag is als bij een groep burgers zonder strafblad [👉](#). Naarmate jeugdige zedendelinquenten ouder worden, daalt het risico dus steeds verder dat een ex-dader alsnog recidiveert via een zedendelict [👉](#).

Referenties

- 1 Berg, C.J.W. van den, Bijleveld, C.C.J.H. & Hendriks, J. (2016). Chapter 9: Juvenile Sex Offenders. *Oxford Handbook of Sexual Offenders and Offending*, in druk.
- 2 Hargreaves (2015). *Measuring the long term sexual recidivism risk of convicted sex offenders in England & Wales and Norway*. Proefschrift Lancaster University.

Verder lezen

- Berg, C.J.W. van den (2015). *From boys to men: Explaining juvenile sex offenders' criminal careers*. Proefschrift Vrije Universiteit, Amsterdam. <http://dare.uvu.vu.nl/handle/1871/53298>.
- Lussier, P. & Blokland, A. (2014). The adolescence-adulthood transition and Robin's continuity paradox: criminal career patterns of juvenile and adult sex offenders in a prospective longitudinal birth cohort study. *Journal of Criminal Justice*, 42(2), 153-163.
- Miner, M. H. (2007). The fallacy of juvenile sex offender risk. *Criminology*, 6(3), 565-572.
- Seto, M. C. & Lalumière, M.L. (2010). What is so special about male adolescent sexual offending? A review and test of explanations through meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 136(4), 526-575.

NSCR

De Boelelaan 1077-A
1081 HV Amsterdam

Postadres

Postbus 71304
1008 BH Amsterdam

Tel: 020 598 5239
E-mail: nscr@nscr.nl

Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandaving (NSCR) is een nationaal onderzoeksinstituut van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).